Cestou víry s Jakubem

P?vod materiálu
Ond?ej Macek
Po?adí v lekci
42

Téma

P?edstavit n?kolik praktických problém? a jejich ?ešení ze života první církve, resp. ukázat, že dnes máme starosti obdobné a že nám tedy epištola m?že ukázat dobrou cestu.

Cíle

- Už p?i bohoslužbách se d?ti dozv?dí, co to je diaspora a že se naše situace od té z prvního století úpln? neliší.
- P?edškolní d?ti se u?í neposuzovat druhé (t?eba podle vzhledu) a také tomu, že v církvi jsou d?ležití všichni, resp. že bychom si m?li spíše více všímat t?ch, kte?í na tom nejsou zrovna dob?e.
- Mladší školní d?ti si upev?ují, že víra musí mít svou praktickou stránku.
- Starší školní d?ti si uv?domují, co všechno mohou jejich slova zp?sobit.
- V p?esahu se d?ti setkávají s myšlenkou, že i p?ekážky a pády nás nejen n??emu mohou nau?it, ale že i ov??ují, jak je naše víra pevná, jestli nám k n??emu je.

Pro u?itele

Biblický text: Jk 1,1 (všichni p?i bohoslužbách ?i úvodu); Jk 2,1–13 (p?edškolní); Jk 2,14–26 (mladší školní); Jk 3,3–10 (starší školní); Jk 1,2–18 (p?esah)

Výkladové poznámky

Který z Jakub?, Jákob? ten dopis (ran? k?es?anský spis) napsal, není jasné. Um?l dob?e ?ecky, vyznal se slušn? ve Starém zákon?, pamatoval si hodn? Ježíšových výrok?, které byly v dob?, kdy svoji epištolu psal, teprve zaznamenávány do evangelií. A také mu asi bylo známo, jak k?es?anské ví?e rozum?l apoštol Pavel. Mohl to být jeden z p?edstavitel? jeruzalémského sboru; snad Jakub, bratr Ježíš?v. Nikde to však ani nenazna ?uje.

Asi už v druhé polovin? prvního století se ob?as v k?es?anských sborech objevovaly osoby vlivné, bohaté, s konexemi, s podílem na vlád?. A n?kte?í z toho byli u vytržení. ?i dokonce propadali zdání nebo nadšení: ti by pro nás mohli n?co ud?lat; to je skv?lé, že zrovna tento mezi nás p?išel… A vedli je na ?estná místa.

Ten zlatý prsten, o kterém Jakub píše, byl snad znakem privilegované skupiny ?ímských ob?an?, tzv. jezdc? (*equites*), což byli bohatí vlastníci p?dy, obchodníci, soukromí výb?r?í daní. (Navíc nosili krásnou tuniku lemovanou úzkým nachovým pruhem.)

Víra podle Jakuba není p?ijmout za skute?né, že je jeden B?h. To podle n?j zvládne kdekdo, dokonce i démoni a maximáln? se z toho t?esou strachem. Ale: že víra je rozhodování se podle toho, ?emu v??íme. Jednání. Konfrontování toho, ?emu v??íme, se životem, který nás potká za dve?mi kostela a za dve?mi našich pokojík?, ve kterých se modlíme.

Když Jakub mluvil o ví?e, která je mrtvá, protože bez skutk?, bez realizace, tak tím ani náhodou nemyslel, že máme v život? sbírat ?árky do n?jaké nebeské knihy a když jich nenasbíráme dost, tak p?jdeme do pekla. Nemáme d?lat takzvan? dobré skutky ze strachu. O Bohu v??íme, že je milosrdný, odpoušt?jící, nás hledající — tak o n?m mluvil Ježíš. Jde o to, jak toto v?domí, tuto víru v takového Boha žijeme, jak se nám promítá do našich dn?, jaké má d?sledky pro naše jednání.

Úskalí

K moralizování vede krátká cesta. K uvád?ní Ježíšových životních zp?sob? do praxe dlouhá.

Chybí tu „p?íb?h“, je tedy dodáván trochu um?le.

Odkazy

Mrázek, Ji?í: *Bláznovství víry podle Jakuba.*

Výklad Jakubovy epištoly. Jihlava: Mlýn, 2006.

Nohavica, Jan: *Cestou víry s Jakubem. Víra bez skutk? je mrtvá.*

Jedenáct úvah nad odkazem apoštola Jakuba.

Olomouc: ?eskobratrská církev evangelická v Olomouci, 1993.

Odkazy na starší p?ípravky, pracovní materiály a další najdete pod textem úlohy.

Pro d?ti

Jako úvod v každé skupince je možné použít Okénko do bohoslužeb. A potom mluvit o našem/vašem sboru; o tom, jestli se jako k?es?ané setkáváme s p?edsudky, posm?chem, lhostejností; o síti sbor? a farností (všude m?žeme „zakotvit“); o tom, pro? si ?íkáme „sestry a brat?i“.

Víte, co to je staršovstvo? Kdo v n?m je? Co se „na staršovstvu“ ?eší, za co je staršovstvo odpov?dné? Má náš sbor n?jaké problémy? (Padá omítka, lidi p?i bohoslužbách neslyší, nemáme fará?e, dv? rozhádané rodiny…)

I tehdy v prvním století m?li k?es?ané problémy. Museli si ujas?ovat spoustu v?cí a spole?n? p?emýšlet nad tím, co by jim na jejich otázky asi odpov?d?l Ježíš.

Nap?íklad ?ešili: … (dále podle zvolené kategorie, které je možné kombinovat).

Pom?cky: Fotka staršovstva, mapa sbor? ?CE, mapa kostel? v ?R apod.

P?edškoláci

P?inést si na ned?lku r?zné druhy prsten? a šperk?, mezi nimi i alespo? jeden oby?ejný (st?íbrný, kroužek, pou?ový, z trávy). Nebo sako, kravatu, plesové šaty a také jedno pracovní ble?ení, trochu potrhané, ?isté však, ale s flekem, který nejde vyprat.

Který ten prsten (šperk, ble?ení) byste cht?li nosit?

Který/které je asi cenn?jší, dražší?

Jak se pozná bohatý ?lov?k? (Možno mít vyst?íhané obrázky r?zných lidí.)

Kdo je bohatý a kdo chudý? Jak se dostat k pen?z?m? (Vypracovat se; zd?dit, dostat, vyhrát, ukrást.) (Ukázat pen?ženku, bankovní kartu…)

A co vy? Srovnáváte se ve školce, kdo co má? Znáte n?koho, kdo se hodn? chlubí? Znáte n?koho, kdo je chudší než ostatní?

Koho pustíte sednout v tramvaji? Nebo byste m?li pustit sednout?

Podle ?eho druhého posuzujeme? (Hodn? se díváme na to, jak druhý vypadá.)

Te? si vzpome?te, jak si lidé sedávají v kostele, modlitebn?? (Asi v?tšinou mají vysezené lavice, místa; n? kde d?ti dop?edu; jinde lavice se sluchátky.)

Možná máte „vítací službu“, u dve?í stojí presbyter… Co d?lá?

Jednou na bohoslužby p?išel pan starosta, který b?žn? nechodil. V krásném obleku, se zlatým ?et?zem na krku. A paní fará?ka s panem kurátorem za ním hned b?želi, klan?li se mu, podávali mu ruce: Dobrý den, to je pro nás velká ?est, že jste k nám p?išel. Poj?te si sednout tady dop?edu.

Vy ?ty?i se rychle zvedn?te a jd?te si stoupnout támhle ke zdi. Však to vydržíte.

A potom paní fará?ka za?ala bohoslužby: Vítám vás tu všechny, hlavn? vítám mezi námi našeho pana starostu a p?eji mu moc hezké bohoslužby.

Našt?stí se však ve sboru našla jedna moudrá babi?ka, která si vzala fará?ku i staršovstvo po bohoslužbách stranou a ?ekla jim p?kn? od plic:

Tohle se mi tedy nelíbilo! A Ježíšovi by se to také, myslím, nelíbilo. To jste zapomn?li na to, že ?íkal, že nemáme druhé soudit ani posuzovat. A už v?bec ne podle vzhledu.

Na ten se kouká ?lov?k, Pán B?h hledí na srdce. (1Sa 16,7) Slušn? oble?ený bohá? nemusí znamenat po? estný a bezdomovec nemusí být zlod?jem. Po?ádná církev by se spíš nem?la bát nabídnout sprchu, šaty a jídlo t?m, kdo na n? nemají.

P?i ve?e?i Pán? pijeme všichni z jednoho kalicha! Všimli jste si toho? Ve sv?t? to má k rovnoprávnosti daleko. Práv? proto by církev m?la být takovým ostrovem, kde lidé nebudou zažívat odstrkování, ponižování, škodolibý smích ani pohrdání!

Po?ádná církev neubližuje lidem tím, že by je ponižovala. Co ti chudáci, které jste poslali do kouta?!

Za p?knými šaty, hezkou fasádou domu, uklizeným dvorkem je t?eba jen prázdnota. Samoz?ejm? bohatý a úsp?šný nemusí být gauner. To netvrdím.

Ne?íkal náhodou Ježíš, že v moment?, kdy se za?neme na druhé dívat skrz prsty, trousit o nich povýšené poznámky, kdy druhé za?neme nálepkovat a hodnotit, tak se nám m?že stát, že m??ítka, která sami uplat? ujeme, vztáhne Pán B?h také na nás? A kdo by obstál?

A nemyslete si, že se te? bude mít náš sbor dob?e, když mezi nás p?išel pan starosta. O nás se p?ece stará Pán B?h, a ne starosta!

Všichni se zastyd?li. Šli se omluvit t?m, které prve tak odsunuli. Hodn? omluvit. Spole?n? se pak modlili o odpušt?ní a za to, aby víc mysleli a víc si zkoušeli p?edstavit, co by asi ud?lal Ježíš na jejich míst?. P?íšt? už si na to dávali pozor.

Pom?cky: Prsteny, oble?ení, obrázky bohatých a chudých lidí, kalich bohoslužebný, obrázek z bohoslužeb v našem sboru, n?jaký slavností „?et?z“, fará?ský talár, pen?ženka ?i kasi?ka, bankovní karta.

Aktivita — hra

- Scénku se starostou m?žete sehrát. P?j?it si talár, ?et?z apod.
- Škatulata, hejbete se. Hra s odebíráním židlí — ve sboru má místo každý.
- Poznávání druhého se zavázanýma o?ima, t?eba podle rukou, hlasu apod. — neposuzujte lidi podle toho, jak vypadají.

Mladší školní d?ti

Aktivita

Motiv z epištoly je možné pojmout spíše teoreticky: vybrat n?kolik oblastí (bezdomovci, uprchlíci, d?ti v Africe) a diskutovat o tom, jak jim m?žeme pomoci. Ideáln? n?kam poslat alespo? drobnou sbírku finan?ních prost?edk?, které v ned?lce vyberete.

Ale také m?žete p?ed bohoslužbami ud?lat alespo? s n?kolika (t?eba staršími) p?íchozími anketu, co by jim momentáln? prakticky nejvíce pomohlo, a t?eba z toho vyjde n?kolik typ? aktivit, do kterých byste se s d?tmi mohli pustit.

Nebo m?žete uspo?ádat malý bazar „výrobk?, výp?stk? apod.“ a jeho výt?žek n?kam poslat. Resp. pobavit se o tom, komu chceme svými pen?zi pomoci a pro?. Ideáln? vybrat n?co z nejbližšího okolí, kam se pak m?žeme vypravit na návšt?vu.

Víte, že existuje Diakonie Broumov (www.diakoniebroumov.cz), která sbírá šaty a pot?ebné v?ci pro chudé? Zvládli byste pro n? sbírku uspo?ádat: v?ci shromáždit a domluvit s nimi p?edem jejich odvoz? Sta?í vyhlásit, v jakých termínech je možné oble?ení p?inášet, ud?lat pár plakát?, a pak pomoci s nakládáním do auta.

Co si t?eba p?i ?aji po bohoslužbách p?isednout k n?komu staršímu, zkusit si s ním povídat, nebo mu ten ?aj p?inést?

Do našeho kostela (modlitebny, shromážd?ní) p?išli dva bezdomovci. Dost zapáchali. M?li na sob? staré šaty.

Ta paní, co sedává v kostele p?ed námi, tu už m?síc nebyla. N?kdo ?íkal, že je nemocná.

Na jarní úklidovou brigádu kostela nikdo nedorazil.

Fará? ?íkal, že je t?žké po?ád p?emlouvat varhaníky, aby doprovázeli p?i bohoslužbách.

Jak na to zareagujeme?

Co m?žeme ud?lat?

A pro? to neud?láme?

Kdo to ud?lá?

Já?

Pro??

P?íklady, které je možné vynechat:

Izraelci dobývali zemi. Hebrejští zv?dové se dostali do m?sta Jericha, ale jich p?ítomnost byla prozrazena. Kam se schovali? Ukryla je však prostitutka, nev?stka Rachab ve svém z?ejm? ve?ejném dom?. Zkrátka bordelu. Rachab zv?d?m ?ekla: Došlo mi, že „Hospodin, váš B?h, je Bohem naho?e na nebi i dole na zemi.“ (Joz 2,11) Uv??ila v n?j, v jeho moc, a to ji vedlo k jednání, že vsadila sv?j život, životy své rodiny na Boha nep?átel svých krajan?. Vyplatilo se jí to. Jericho bylo Izraelci dobyto a její d?m se všemi obyvateli byl ušet?en.

Hodn? drsný p?íklad.

A ješt? drsn?jší:

Abraham se setkal s Bohem a to jej vedlo k tomu, že se zvedl, opustil navzdory vysokému v?ku své m?sto, zp?sob života, své známé. V hrozné a málem krvavé zkoušce byl dokonce ochoten nabídnout Bohu syna, který se mu kone?n? narodil. Abraham však zárove? žil otev?enost pro to, že B?h má možnosti, které si my p?edstavit neumíme. A vyplatilo se mu to. B?h ho nenechal, neopustil. Syn p?ežil, narodily se mu d?ti a jim d?ti.

Bibli ne?teme kv?li tomu, abychom se seznámili s dávnými p?íb?hy, se starov?kými orientálními legendami ?i pohádkami. Ale má cenu ji ?íst, zkusíme-li její texty nechat, aby nás m?nily, formovaly.

Víte, co se d?je kolem vás? Nemá n?kdo z vašeho okolí n?jaké starosti, trápení, problémy?

Umíte se dívat?

Umíte se zeptat?

Jestliže n?komu nemocnému, neš?astnému, chystajícímu se do nemocnice ?ekneme: myslím na tebe, nebo: budu na tebe myslet. Tak to bu? bude jen fráze, nebo na n?j opravdu myslet budeme, budeme se za n?j modlit. A také se ho zeptáme, jak to dopadlo, jak se mu da?í, dojdeme za ním na návšt?vu. Jsou to spíš drobnosti, ale asi všichni víme, jak ve skute?nosti dají zabrat.

Jakub uvedl p?íklad, že hladovému ?i bezdomovci nelze jen pop?át pokoj, ale také se mu k tomu pokoji musíme pokusit prakticky pomoci.

Víra je na nic, pokud si ji nepouštíme do života, pokud neovliv?uje to, jak o v?cech myslíme, jak se chováme k druhým, pokud neovliv?uje naše rozhodování.

Pokud v??íme v Boha, tak nám nesmí být jedno, co se d?je kolem nás: Furt p?emýšlej, co by asi na tvém míst? ud?lal Ježíš? Hádal by se dál se spolužákem? Díval by se, jak n?koho šikanují? Ohnul by se a podal druhému upadlou v?c?

Co by asi d?lal na tvém míst??

Co bezprost?edn? kolem sebe vidíte a víte, že to není v po?ádku? M?žete s tím n?co ud?lat?

Napište do kole?ek z papíru, nalepte na velký papír a t?eba se za týden dva k tomu vra?te. Už žijeme svou víru víc?

Pom?cky: Ilustrace ze Starého zákona jdou p?ipomenout pomocí flanelografu; p?ipravené papíry.

Starší školní d?ti

Ideální by bylo p?inést si na ned?lku skute?né udidlo, uzdu, nebo alespo? obojek ?i košík. Ale vlastn? podobn? m?že posloužit autí?ko na ovládání: kdo drží ovláda?, ?ídí auto; nebo kdo má ovlada? od p?ehráva?e nebo televize, m?že zapínat a vypínat, p?epínat programy.

Vyplázn?te jazyk? Co s jazykem lze d?lat?

Také je dost d?ležitý k mluvení.

Pantomimicky p?edvést: smutek, radost, šok, objev — poznání.

Slova mohou zp?sobit leccos.

Máte s tím n?jakou zkušenost? ?ekli jste n?kdy n?co, co jste ?íkat nem?li? Máte odvahu to te? ?íci druhým? (M?že to být pozitivní i negativní.)

Už vás n?kdo n?kdy pomluvil?

Umíte ?íci n?jaká sprostá slova?

Kdy jste naposledy n?komu nadávali?

Víte, jak za?íná modlitba Pán??

…co všechno projde naší pusou? Divné: modlitby, nadávky i neov??ená tvrzení.

Víte, kolik ?eknete denn? slov?

Ženy prý pr?m?rn? 16 215 slov, zatímco muži 15 669. Není tedy pravda, že by holky byly ukecan?jší.

P?e?t?te si v Bibli:

„Dáváme-li ko??m do huby udidlo, aby nás poslouchali, m?žeme tak ?ídit celé jejich t?lo. Nebo si p?edstavte lodi: Jsou tak veliké a jsou hnány prudkými v?try, ale malé kormidlo je ?ídí, kamkoli kormidelník chce. Tak i jazyk je malý úd, ale m?že se chlubit velkými v?cmi. Považte, jak malý ohe? m?že zapálit veliký les! I jazyk je ohe?. Je to sv?t zla mezi našimi údy, poskvr?uje celé t?lo a ni?í celý náš život, sám podpalován pekelným plamenem. Všechny druhy zví?at i pták?, plaz? i mo?ských živo?ich? mohou být a jsou kroceny ?lov?kem, ale jazyk neumí zkrotit nikdo z lidí. Je to zlo, které si nedá pokoj, plné smrtonosného jedu. Jím chválíme Pána a Otce, jím však také proklínáme lidi, kte?í byli stvo?eni k Boží podob?. Z týchž úst vychází žehnání i proklínání. Tak tomu být nemá, brat?í moji.“ (Jk 3,3–10)

To je kousek dopisu starého skoro dva tisíce let. Napište te? pro ostatní d?ti v ned?lce dopis na stejné téma. A navzájem si své dopisy p?e?t?te. Nebo to zkuste jako textovku nebo tweet.

— Davejte si pozor na to, co rikate, muze to ublizit. ovladat vlastni pusu umi jen ti nejlepsi. co za kraviny jeden behem dne vypusti! —

P?esah

Co to je zkouška? Ov??ení, zda n?co umím, ale také „p?ekážka“, kterou musím zdolat, abych se dostal dál.

Sestavte si „opi?í dráhu“ a nechte d?ti, aby jí probíhaly.

Jedna p?ekážka by mohla být hodn? obtížná, t?eba p?echod po lan?. Poprvé je nechte padat. Podruhé je na této p?ekážce vezm?te za ruku a pomozte jim.

Není to úpln? p?esná ilustrace, ale nazna?uje: B?h se mnou jde. Pomáhá mi. Není daleko.

Co ti pom?že se na p?ekážku odvážit? T?eba to, že víš, že tam je n?kdo, kdo ti podá ruku, už p?ed tím podal.

Jakub píše: Nejvíc se radujte z problém?, ze životních komplikací, konfrontací, ze zran?ní. Z toho, co si lidé v?tšinou navzájem nep?ejí. Všechny ty pr?švihy, hádky doma, t?žkosti ve vztazích, nemoci, bezradnosti, ale také r?zná pokoušení — kdy se nabízí jít oklikou, jednodušeji, ale nelegáln?, všechno to jsou také n?co jako zat?žkávací zkoušky, testy víry. Všechno to jsou i okamžiky, kdy se ukazuje, jaký je náš vztah k Bohu. Jestli za n?co stojí, jestli nás podrží, jestli nám k n??emu je, jak je pevný, jak hluboko má ko?eny. Jestli je víra jen ned?lní kecy, nebo jestli si Boha opravdu jsme schopni, ochotni pustit do našich všedních dn?.

P?ísloví ?íká: Co t? nezabije, to t? posílí. Víru zpev?uje to, že velké i malé situace v našich životech budeme n?jak ?ešit (vnímat) s Pánem Bohem.

A to, jak se životem pohybujeme, jak reagujeme na to, co nás potkává, jak se víra projevuje v našich postojích, to m?že být samoz?ejm? také sv?dectvím navenek.

Víra není p?ijmout, že existuje B?h, ale je to zp?sob života, myšlení, jednání, posuzování. Je to vztah s Pánem Bohem.

To, co nás v život? potká, to m?žeme vnímat jako k?ivdy, ublížení, nebo to m?žeme vyt?snit — snažit se na to zapomenout, nebo to m?žeme lepit jako fotky do alba — obrázky zážitk?, nebo si to m?žeme uv?domit, zastavit se, neodfláknout modlitbu — probrat to s Pánem Bohem. A t?eba dosp?t, zmoud?et, zpevnit se.

Život je trochu marathón, trochu b?h p?es p?ekážky, trochu víceboj, trochu dobrodružství, na konci jsme rozhodn? unaven?jší… Lze prob?hnout, sp?chat k cíli, nebo se p?i tom n?co nau?it, n?co vnímat. T?eba, že Pán B?h nestojí jen na konci, ale i na startu, i chystá závodníky, pak povzbuzuje, pomáhá, b?ží p?ed námi jako tahoun, podává ob?erstvení, ošet?uje.

Píšete si deník? Co takhle si zapsat ob?as, co prožíváš, za? se modlíš… ?asem, za m?síc, za p?l roku, za rok…, až si p?e?teš své poznámky, budeš p?ekvapen, že to, za? ses modlil, se t?eba n?jak zm?nilo, vy?ešilo, to, pro? ses hroutil, je pry?…

Pom?cky: P?ekážková dráha.

Liturgie

Písn?

Modlitba Tomáše Moora (SV 56); *Kdo na kolenou* (SV 148); *P?emýšlej* (SV 273); *Rok za rokem* (SV 286); *Probu?me se, k?es?ané* (EZ 517); *Pánu novou píse? zpívejte* (EZ 169); *B?h náš je Bohem lásky* (EZ 581); *Pamatuj, ?lov??e, pro? t? Pán B?h stvo?il* (EZ 515a)

Biblický verš k zapamatování

Víra, není-li spojena se skutky, je sama o sob? mrtvá. (Jk 2,17)

Rituál

Na konci setkání m?žete spole?n? zapsat do plakátu slovo nebo v?tu, která vystihuje poselství dnešního setkání s epištolami.

Na za?átku nebo na konci setkání m?žete recitovat verš z 1 Kor 13,13: A tak z?stává víra, nad?je, láska — ale nejv?tší z té trojice je láska.

Okénko do bohoslužeb

V prvním století, tak padesát let po Ježíšov? smrti a zmrtvýchvstání, bylo k?es?an? stále ješt? nepatrn?. I ve v ?tších m?stech byl jen jeden sbor. Pár lidí. V?tšinou se scházeli v dom? n?kterého z nich. N?kde už byli i pronásledováni, protože nev??ili, že císa? v ?ím? je b?h, a odmítali se klan?t jeho sochám. V?tšinou se jim však lidé smáli: Jejich b?h byl prý popraven se zlo?inci… A pak prý vstal z mrtvých… Anebo je pomlouvali: Jsou divní. Po?ádají hostiny, p?i kterých prý pijou krev. Chovají se k sob? n?jak moc hezky. Dokonce nosí své jídlo nejchudším obyvatel?m m?sta.

K?es?ané se tehdy cítili trochu jako cizinci. Nikde úpln? nebyli doma, nezapadali. Jedna k?es?anská rodina v ulici, deset ve velkém m?st?: Oni jsou n?jací divní. Chodí se kamsi v ned?li ráno modlit. Ale zárove?, když se p?est?hovali, v?tšinou našli na novém míst? velmi rychle p?átele, zázemí, novou rodinu: bratry a sestry, malé k?es?anské spole?enství.

A to funguje i dnes. Podívejte se kolem sebe. (Upravit podle kontextu sboru.)

K?es?ané byli tehdy trochu provokaté?i: Ti šašci, co nám vládnou, jsou tu jen na chvíli. Myslí si, že mají moc, ale ve skute?nosti… Jsem nemocný, chudý, nechala m? holka… To, co vidíme, co nás te? trápí, to je jen kousek skute?nosti. Ješt? je tu p?ece Pán B?h!

A to funguje i dnes.

Modlitba

Pane Bože, pomáhej nám, prosíme, s vírou. Cht?li bychom t? slyšet, víc vnímat, že jsi blízko. Ukazuj nám, jak máme žít. Dávej sílu jen nep?ihlížet, když je n?komu t?žko, ale um?t mu pomoci. Odpus?, že n?kdy ?ekneme slova a v?ty, které ublíží, nejsou pravda, nadáváme. Pomoz nám ovládat náš jazyk.

Kam dále
Sedlá?ková, Marta: Zv?dové a Rachab (katechetická p?íprava z první ?ásti cyklu …
Frübauerová, Kate?ina: Darovaná budoucnost (katechetická p?íprava z první ?ásti…
Plzáková, Elen: Ob?tování Izáka (katechetická p?íprava z cyklu „Pozvání na cest…
Odkaz na píse?
Dop?ej mi chu? k jídlu, Pane
Kdo na kolenou kle?í, vídá dál
P?emýšlej, d?kuj a služ (SV273)
Rok za rokem, roky, léta jdou
Probu?me se, k?es?ané, k pokání pravému
Pánu novou píse? zpívejte (EZ169)
Pamatuj, ?lov??e, pro? t? Pán B?h stvo?il
B?h náš je Bohem lásky (EZ581)
Cílová skupina
P?edškolní
Mladší školní
Starší školní
Katechetické cykly
Dál p?ece nejdeme sami IV (s apoštoly, s Janem a celou církví)
Biblický odkaz (kat)
List Jakub?v 1,1
List Jakub?v 2,1–13
List Jakub?v 2,14–26

List Jakub?v 3,3–10
List Jakub?v 1,2–18